

Uppdragsnamn

Stora Sköndal

Uppdragsgivare

Stiftelsen Stora Sköndal

Uppdragsnummer

109778

Datum

2016-12-01

Handläggare

Rosie Kvål

Egenkontroll

RKL 161201

Internkontroll

LSS 161201

Konsekvensanalys risk - Stora Sköndal

Bakgrund och syfte

Stockholms stad planerar tillsammans med stiftelsen Stora Sköndal att utveckla fastigheten Stora Sköndal 1:1 med 4 000 – 6 000 bostäder och ca 2 000 arbetsplatser. Området ligger i Sköndal i södra Stockholm, norr om Dreviken. Området kommer att utvecklas i flera etapper.

Ett programarbete för utvecklingen av området har påbörjats. Som underlag till programarbetet görs denna utredning av konsekvenser avseende risk. Med risk avses i detta fall plötsliga, oväntade och oplanerade olyckor.

Syftet med konsekvensanalysen är att identifiera möjliga riskkällor samt redovisa riktlinjer för hur dessa frågor bör hanteras i den fortsatta utvecklingen av området.

Allmänt om risk

Med riskkälla avses i detta fall exempelvis vägar eller järnvägar med transporter av farligt gods samt verksamheter med hantering av brandfarliga eller explosiva varor eller andra kemikalier som kan leda till plötsliga och allvarliga olyckor.

För vägar med transporter av farligt gods, järnvägar och bensinstationer har Länsstyrelsen i Stockholms län tagit fram riktlinjer för skyddsavstånd¹. Rekommenderade skyddsavstånd för ny bebyggelse intill transportleder för farligt gods och järnvägar redovisas i figur 1. Länsstyrelsen rekommenderar också att ett avstånd på minst 25 meter hålls från vägar och järnvägar till stadigvarande verksamhet samt att åtgärder alltid ska vidtas inom 30 meter.

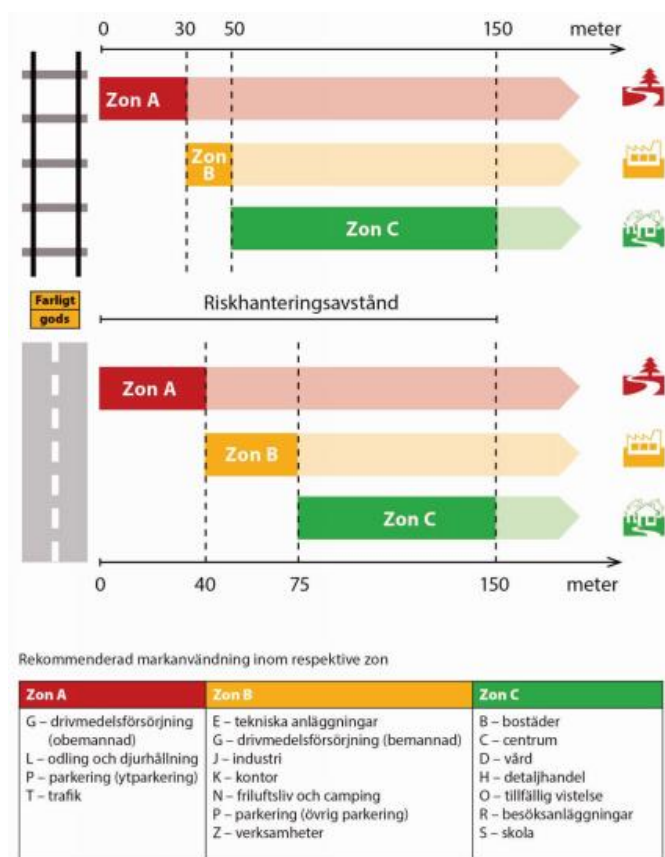
För ny bebyggelse intill bensinstationer gäller Länsstyrelsens riktlinjer från 2000². Dessa innebär att 25 meter närmast bensinstationen bör lämnas bebyggelsefritt. Tät kontorsbebyggelse kan placeras på 25 meters avstånd och sammanhållen bostadsbebyggelse eller personintensiv verksamhet kan tillåtas på 50 meters avstånd.

Länsstyrelsen anger också att risksituationen ska studeras inom 150 meter från en riskkälla³.

¹ Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods, Fakta 2016:4, Länsstyrelsen Stockholm, 2016-04-11

² Riskhänsyn vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer, Länsstyrelsen i Stockholms län, Rapport 2000:01

³ Riskhantering i Detaljplaneprocessen – Riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods, Länsstyrelserna i Skåne län, Stockholms län & Västra Götalands län, september 2006

Figur 1. Rekommenderade skyddsavstånd till olika typer av verksamheter.

Förutom ovanstående rekommendationer förekommer ytterligare ett antal lagar och föreskrifter avseende risk och säkerhet som kan vara relevanta i planärenden. Dessa berör i första hand hantering och rutiner för olika typer av riskkällor som kan vara värda att beakta. Exempelvis så ger Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ut föreskrifter för hantering av olika brandfarliga och explosiva ämnen.

Vidare hanterar Lag (2003:778) om skydd mot olyckor olika verksamheters ansvar för att upprätthålla ett tillfredsställande skydd mot olyckor. En konsekvens av denna lag som kan vara av särskilt intresse i planärenden är om det i anslutning till planområdet finns anläggningar vilka klassas som "farliga verksamheter" enligt kap 2:4 i denna lag. Sådana verksamheter är ålagda att vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa olyckor och de är även skyldiga att analysera risker och påverkan på närområdet.

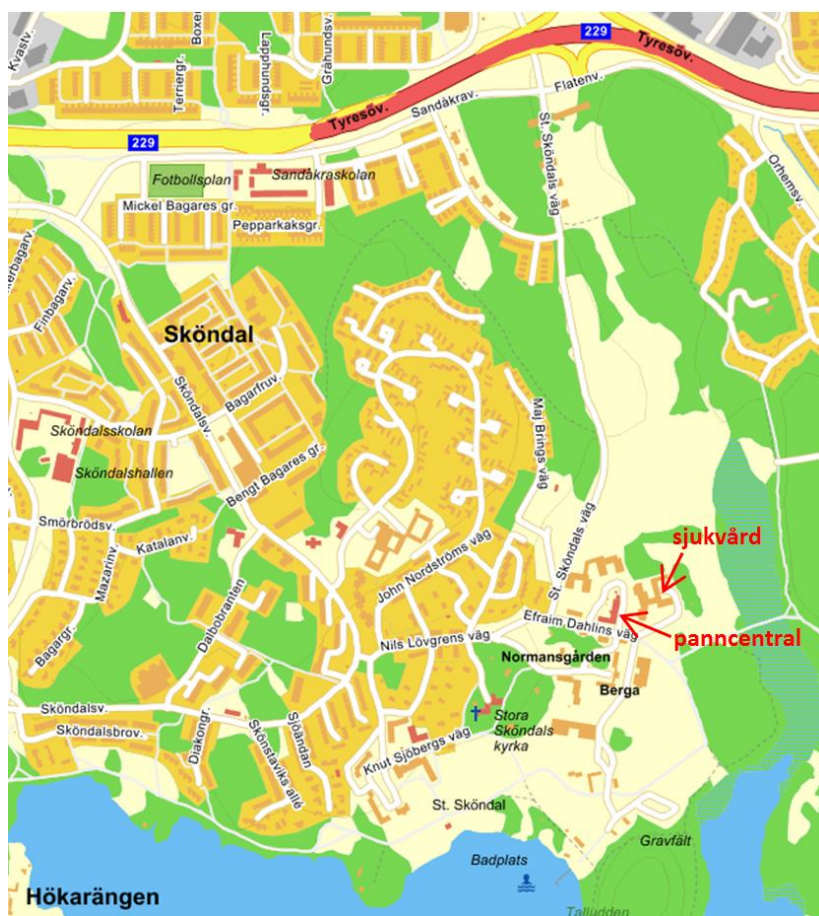
Riskinventering

Inom och i anslutning till programområdet har följande riskkällor identifierats:

- Tyresövägen (väg 229)
- Panncentral
- Befintlig sjukvårdsverksamhet

Planerad verksamhet inom programområdet bedöms inte innebära någon tillkommande risk mot omgivningen.

I figur 2 redovisas läget för identifierade riskkällor.

Figur 2. Identifierade riskkällor inom, och i anslutning till, programområdet.

En kortfattad beskrivning av riskkällorna görs nedan.

Tyresövägen

Vägen är klassad som en primär transportled för farligt gods. Avståndet mellan programområdet och vägen är som minst ca 300 meter. Det innebär att rekommenderade skyddsavstånd enligt ovan följs. Det har inte identifierats några faktorer som innebär att ett större skyddsavstånd skulle vara nödvändigt. Riskerna från vägen mot området bedöms därmed vara försumbara.

Panncentral

Stiftelsen Stora Sköndal bedriver en rad verksamheter inom området. De har även ett eget fjärrvärmenät samt en egen panncentral. Panncentralen eldas med pellets. Läget för panncentralen redovisas i figur 2.

Risker med pellets utgörs främst lokalt av risken för brand och explosion inom anläggningen. Detta drabbar huvudsakligen människor som vistas i anläggningen eller i nära anslutning till denna. Omgivningen kan påverkas genom bland annat rökasspridning.

Transporter av pellets till panncentralen utgör inte någon risk. Det kan förekomma hantering av brandfarlig och explosiva varor i mindre omfattning vid anläggningen. Exempelvis skulle gasflaskor, oljor etc. kunna hanteras. Sannolikt rör det sig då om mindre mängder.

Hänsyn bör tas till panncentralen vid planering av ny bebyggelse i anslutning till centralen. Behov av skyddsavstånd föreligger sannolikt, dels med hänsyn till eventuella risker men eventuellt även till följd av buller, utsläpp, transporter och lukt. Ett eventuellt skyddsavstånd med hänsyn till risk är sannolikt inte så omfattande eftersom riskerna mot omgivningen bedöms vara små.

Befintlig sjukvårdsverksamhet

Stiftelsen Stora Sköndal bedriver ett antal olika verksamheter inom området, däribland sjukvårdsverksamhet med bland annat neurologisk rehabilitering, logopedmottagning, fysioterapimottagning m fl. Sjukvårdsverksamhet innebär normalt viss hantering av kemikalier och brandfarliga och explosiva varor. Normalt begränsas hanteringen till gasflaskor, handsprit, lösningsmedel för rengöring/sterilisering etc. Hanterade mängder kan vara relativt omfattande men det rör sig normalt om små behållare. Hanteringen innebär normalt ingen risk för omgivningen men kan innebära viss ökad risk för brand inom vårdinrättningarna. Hanteringen är dock omgärdad av krav som syftar till att minska risken för samt begränsa konsekvenserna av brand. Transporter till och från området med kemikalier och brandfarlig vara är klassade som farligt gods. Dock rör det sig om transporter av styckegods som normalt innebär liten påverkan mot omgivningen vid en olycka.

Medicinska gaser som syrgas och kvävgas kan förekomma i mer omfattande mängder men utgör normalt ingen risk för omgivningen.

Risker mot omgivningen kopplade till sjukvårdsverksamhet bedöms vara mycket små och bedöms inte medföra behov av skyddsavstånd eller säkerhetshöjande åtgärder. Det kan dock vara bra att i den fortsatta planeringen av området klargöra att förekommen hantering av kemikalier samt brandfarlig och explosiv vara inte är större än vad som antas i denna konsekvensanalys.

Konsekvenser av programmet

Identifierade risker

Inom och i anslutning till programområdet finns ett fåtal riskkällor. Avståndet till riskkällor utanför programområdet är tillräckligt stort för att de inte ska utgöra någon risk för området.

Identifierade riskkällor inom programområdet, panncentral och sjukvårdsinrättning, innebär viss ökad risk för olycka. När det gäller sjukvårdsinrättning bedöms eventuell förekommande hantering av kemikalier och brandfarliga och explosiva varor vara i så begränsad omfattning och ske på ett sådant sätt att påverkan mot omgivningen blir mycket begränsad vid en olycka. Något behov av skyddsavstånd eller åtgärder bedöms inte föreligga. Dock bör man i det fortsatta planarbetet säkerställa att riskfylld hantering vid sjukvårdsinrättningar är av begränsad omfattning.

Panncentralen inom området bedöms innebära liten riskpåverkan inom området, men visst behov av skyddsavstånd och/eller åtgärder kan föreligga. Riskkällan bedöms därför nödvändig att studera vidare i den fortsatta planprocessen.

Slutsatser

Risikpåverkan mot området från befintliga riskkällor bedöms vara mycket begränsad. Viss hänsyn kan dock behöva tas till panncentralen som finns inom området. Det bör även säkerställas att befintliga sjukvårdsinrättningar inte omfattar sådan verksamhet som kan påverka omgivningen. Programmet i sig tillför inte några risker till området.